

ג. שחט וזרק בהעלם אחד; לדברי רבי אבהו, תלוי הדבר במחלוקת ר' ישמעאל ור' עקיבא שנחלקו במקור חיוב הזורק; לר"ש שנתרבה מהכתוב בשחיטה – חייב חטאת אחת. ולרע"ק שנתרבה בהעלאה – חייב שתיים. לדברי אביי, בין לר"ש ובין לרע"ק אינו חייב אלא אחת (ושם תעשה – עשאן הכתוב לכולן עבודה אחת).

זרק והעלה; לר' אבהו – מח' רי"ש ורע"ק. לאביי: לדברי הכל חייב שתיים (לכך חילקן הכתוב: שם תעלה עלתיך ושם תעשה).

הלכה כאביי (לקוטי הלכות).

שחט זרק והעלה בהעלם אחד – לדברי הכל חייב שתיים.

ד. השוחט קדשי קדשים בדרום העזרה, אינו חייב משום שחוטי חוץ (אל מחוץ למחנה. או מואל פתח אהל מועד לא הביאו).

נראה שהוא הדין למקטיר קטורת בעזרה – אינו חייב כרת משום העלאה בחוץ, הגם שהקטיר חוץ למקומה, ודלא כ'חק נתן' (עפ"י חו"א ט, כא).

ה. שחט על גג ההיכל; עולא אמר שחייב, מפני שאינו ראוי לשחיטת כל זבח כ'מחוץ למחנה'. ולדעת רבא פטור (אל פתח אהל מועד – למעט גג).

הלכה כרבא דבתראה הוא.

כולה בפנים וצוארה בחוץ – ודאי חייב, שהרי השחיטה בחוץ.

כולה בחוץ וצוארה בפנים – אמר רב מרי (בשחיטת רבא) שחייב (במחנה – מיותר, לחייב על אופן כזה).

לשכות הפתוחות לקדש, שאוכלים בהם קדשי קדשים – כתב החזו"א (כה, ב) שנראה [עכ"פ לרבא. ע"ש] שאין חייבים שם משום שחוטי חוץ. ואין הדבר מוסכם בפשיטות. (ע' מג"ח קפו, ה; קרן אורה לעיל נו).

ו. המעלה קדשים בזמן הזה בחוץ; רבי יוחנן אמר חייב – קדושה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבוא. וריש לקיש אמר פטור – לא קדשה לעת"ל.

הרמב"ם והרבה ראשונים פסקו כדעה ראשונה, והראב"ד פסק כדעה אחרונה.

ז. המעלה פחות מכזית ועצם משלימו לכוזית; נחלקו רבי יוחנן וקיש לקיש האם חיבורי עולין כעולין דמו וחייב (ריז"ח) אם לאו (ריש לקיש).

ונסתפק רבא לענין השלמת מלח, שי"ל שזה עדיף כי מצוה להעלות המלח (שלא כעצם שאם פרשה מהבשר אין מצוה להעלותה), או שמא מלח גרע, שאינו מינו של העוף. ועלה ב'תיקו' (קח).

דף קח

קעז. האם חייבים משום איסור 'חוץ' באופנים דלהלן?

א. העלה בחוץ קרבן שנשחט בחוץ.

ב. העלה בחוץ קרבן שנשחט בפנים בפסול, או שנשחט בהכשר ונתקבל דמו בפסול.

- ג. שחט או העלה בחוץ לשם הדיוט.
 ד. שנים ששחטו או שהעלו קדשים בחוץ כאחד.
 ה. שחט או העלה שעיר המשתלח בחוץ.
 ו. העלה חלקי בהמה בנפרד בחוץ.
 ז. העלה שלא על המזבח.
 א. כנוצר למעלה, המעלה בחוץ קרבן שנשחט בחוץ – חכמים מחייבים ורבי יוסי הגלילי פוטר משום שלא העלה אלא דבר פסול.

ב. העלה בחוץ קרבן שנשחט בפנים בפסול; לדברי חכמים – חייב [מלבד אם נפסל בפסול כזה שאם עלה ירד, כגון ששחטו בלילה או נשפך דמו אליבא דרבי יהודה, כדלהלן קיא].
 לרבי יוסי הגלילי, אליבא דרבי פטור כי לא היתה לו שעת הכושר מעולם להיקרב בפנים, ואליבא דרבי אלעזר ברבי שמעון חייב, היות ואם עלה בפנים לא ירד.

- ג. השוחט בחוץ לשם הדיוט – חייב (איש איש).
 בין ששוחט לשם ע"ז בין ששוחט לצורך אכילת הדיוט (עפ"י זבח תודה).
 המעלה להדיוט (לשם ע"ז או שלא לשם ע"ז. ערש"י ותוס') – פטור משום מעלה בחוץ (לה').
 ד. שנים ששחטו בסכין פטורים, אבל שנים שאזו באבר והעלוהו בחוץ – חייבים (איש איש). כן סתמה משנתנו, וכן אמר רבי שמעון בברייתא, אבל רבי יוסי פוטר (דס יחשב לאיש ה הוא).
 הלכה כרבי שמעון, שכן דברי סתם מתניתין (עפ"י רמב"ם; לקוטי הלכות).

ה. שחט שעיר המשתלח בחוץ – פטור (לה'). וילפינן העלאה משחיטה. רש"י.
 דוקא לאחר הגרלה, אבל קודם לכן חייב (תוס' עפ"י יומא סב: וראב"ד. וכן פסק בל"ה להלן). והרמב"ם (פסחה"מ יח, יט, ז), כתב שקודם וידוי חייב.

- ו. העלה בחוץ אבר אבר לבדו; לדברי ריש לקיש, לר' שמעון חייב על כל אבר ואבר (אתו – אאבר), שאם היתה לו ידיעה בינתים מביא חטאת על כל העלאה והעלאה. ולרבי יוסי אינו חייב אלא אחת (אתו – על כל גוף הבהמה). לדברי רבי יוחנן, חייב על כל אבר ואבר הן לרבי שמעון הן לרבי יוסי.
 העלה חלקי אבר בכמה פעמים, אינו חייב אלא אחת. מלבד לרבי יוחנן, אם שחט והקטיר בפנים ונחסרו חלקים ממנה, לרבי שמעון חייב על כל העלאה והעלאה, שהרי מחזירים פוקעים למזבח והרי יש בהם תורת 'הקטרה', ורבי יוסי חולק [וכן נחלקו רע"ק ורי"ש על מוקטרי פנים שחסרו, האם חייבים עליהם בחוץ או פטורים. עפ"י גמרא לעיל קז. וע"ע להלן קט]. ולפי לשון אחת בדברי עולא, באופן זה לדברי הכל חייב. לא נחלקו אלא במוקטרי חוץ; שר"ש מחייב על כל כזית וכזית, ולרבי יוסי אינו חייב אלא אחת.
 א. כשחייב אחת בלבד, מפרש"י משמע שחייב בסוף, בהשלמת העלאת הבהמה / האבר, ומדובר כשכבר העלה את שאר הבהמה או שפקע חלק מהמזבח [שאל"כ לר' יוסי פטור לגמרי]. והתוס' כתבו שמתחייב באבר / בכזית הראשון שהעלה, אבל אחר כך הרי מעלה מבהמה חסרה ופטור.
 ב. הלכה כרבי יוסי ואליבא דרבי יוחנן שחייב על אבר שלם, ומוקטרי פנים שחסרו והעלן בחוץ – פטור.

ז. העלה שלא על המזבח; לרבי יוסי פטור, ולרבי שמעון חייב, שאין צריך מזבח בבמה קטנה, כמו שמצינו במנוח.

הלכה כר' יוסי שאינו חייב אלא על המזבח, וגם אם בנהו אחר (עפ"י רמב"ם מעה"ק יט,א; זבח תודה. ע"ש).

קעת. אלו חיובים יש באיסורים דלהלן:

א. טהור שאכל קודש טמא.

ב. טמא שאכל את הטהור.

ג. טמא שאכל טמא.

א. טהור שאכל קודש טמא – חייב מלקות (והבשר אשר יגע בכל טמא – לא יאכל (ערמב"ם פסוה"מ יח,ב), אבל פטור מכרת (במזיד) ומחטאת (בשוגג).

ב. טמא שאכל את הטהור – עבר ב'לאו' (ע' מכות יד) וחייב כרת / חטאת (וטמאתו עליו, ונכרתה...).

ג. טמא שאכל טמא; לדברי חכמים חייב כרת בכל אופן. ולרבי יוסי, אם נטמא הבשר לפני שנטמא גופו – פטור, שאין איסור טומאת הגוף חל על איסור טומאת בשר, הגם שהוא איסור כולל. הלכה כחכמים.

קעט. האם הותרה הקרבה בבמה שלא על מזבח? האם המזבח שבבמה צריך קרן, כבש, ריבוע ויסוד?

כנזכר, לדברי רבי שמעון אין במה צריכה מזבח (ולר' יוסי – צריכה. מפרשים). קרן כבש וריבוע ויסוד מעכבים בבמה גדולה, אבל לא בבמה קטנה.

דף קט

קפ. א. אלו קדשים וחלקי קרבן כלולים באיסור העלאת חוץ?

ב. קרבנות פסולים, מה דינם לענין העלאת חוץ?

ג. מהו השיעור המנימלי לחיוב העלאת חוץ באימורין, במנחות, בנסכים ובקטורת?

ד. קדשים שהקריבם בפנים ונשתייר מהם דבר מועט, או שאבדו קודם הקטרתם ונשאר מהם מעט, והעלה את המשווייר בחוץ – מה דינו?

א. כל הקדשים העולים על המזבח להקטרה, כגון בשר עולה, אימורי שלמים, קטורת ולבונה קמצים ונסכים – חייבים עליהם משום העלאת חוץ, אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קלים (אשר יעלה עלה או זבח... ואל פתח אהל מועד לא יביאנו...).

ב. כל שפסולו בקודש – המעלהו בחוץ חייב; כגון לן, יוצא, טמא, נשחט במחשבת-פסול, נזרק שלא במקומו. כיון שאם עלו על המזבח – המזבח מקבלם, הריזה בכלל לא יביאנו לעשות... שראוי ליעשות בפנים (כדפרש"י).

פסולים שאינם בקודש, כגון בעל-מום וכו' שאם עלו – ירדו, פטורים עליהם בחוץ (ואל פתח אהל מועד לא הביאו – בראוי לכך. ע"ע פרטים להלן קיא ולעיל קח).